MALTA

QORTI TA' L-APPELL

S.T.O. PRIM IMHALLEF

SILVIO CAMILLERI

ONOR. IMHALLEF

TONIO MALLIA

ONOR. IMHALLEF

JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tad-29 ta' Mejju, 2015

Appell Civili Numru. 1061/2014/1

Fl-Atti tal-Mandat ta' Qbid numru 1331/2014

Fl-ismijiet:

Darren Borg u David Borg

v.

Geomike Limited (C 8820)

Il-Qorti:

Rat li dan huwa appell minn decizjoni li tat il-Prim'Awla tal-Qorti Civili fis-27 ta' Frar 2015, li bih laqghet talba tas-socjeta` Geomike Limited, maghmula fl-24 ta' Novembru 2014, *ai termini* tal-Artikolu 281 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili (Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta) ghar-revoka ta' Mandat ta' Qbid ezekuttiv (numru 1331/14) peress illi gew elevati oggetti li jintuzaw fl-ezercizzju tan-negozju u hidma taghha, u dan kontra dak li jipprovdi l-Artikolu 293(1)(d) tal-imsemmi Kap. 12.

L-ewwel Qorti tat id-decizjoni taghha wara li ghamlet is-segwenti konsiderazzjonijiet:

> **"Ikkonsidrat:**
>
> "Mill-provi prodotti jirrizulta illi l-mandat 1330/2014 (ezebit mis-socjeta Geomike fit-12 ta' Frar 2015) **huwa mandat ta' qbid esekuttiv** prezentat fl-1 ta' Settembru 2014 (u mhux fil-11 ta' Settembru 2014) u degretat fit-2 ta'Settembru 2014.
>
> "Ir-rikorrenti George sive Gino Cauchi Direttur ta' Geomike Limited jilmenta illi permezz ta' dan il-mandat Darren u David Borg kienu elevaw il-mobbli u l-*equipment* kollu tar-*restaurant* u tal-kcejjen tal-istess *restaurant* u cioe' il-Cote

d'Azur Triq Sant Antnin Marsascala. Il-mobbli ta' dan ir-*restaurant* kif ukoll l-*equipment* kollu tal-kcejjen ittiehdu u gew depozitati f'idejn il-konsinnatarju Randolphe Cauchi. Ir-rikorrenti Gino Cauchi ghal Geomike jikkontendi li b'dan l-agir is-socjeta' Geomike Limited tqieghdet fl-imposibbilta' li hija tkompli bix-xoghol u l-mestier taghha ta' gestjoni ta' *restaurant* b'mod li ma tistax tkompli thallas id-debituri taghha.

"Illi minn naha l-ohra Darren u David Borg jikkontendu li l-mandat esekuttiv gie mahrug skond il-ligi u m'ghandu ebda difett ta' forma ai termini tal-Artikolu 274(1) tal-Kapitolu 12 u li l-oggetti maqbuda ma jikkonstitwuwx *"magni jew ghodda mehtiega ghal-taghlim jew ezercizzju ta' xi xjenza, jew ta' xi arti tad-debitur, tal-mara tieghu jew tat-tfal tieghu"* u dana ai termini tal-Artikolu 293(1)(d) tal-Kapitolu 12

"Ikkonsidrat:

"Il-Qorti tibda biex tindirizza l-eccezzjoni preliminari ta' Darren Borg et, fis-sens li din il-Qorti ghandha tichad it-talba il-ghaliex ir-rikors odjern *"setgha' biss jigi deciz f'perjodu ta' xahar mill-jum tal-prezentata."*- Vide in-nota ta' Darren Borg et a fol.36 tal-process.

"Din il-Qorti taghraf illi l-perjodu ta' xahar skond il-gurisprudenza kostanti taghna, jibda jidekorri mill-gurnata li fih jigi notifikat il-kontro-parti, altrimenti tkun il-Qorti stess li tkun qed tikser id-dritt fundamentali ghas-smiegh xieraq tal-parti, cioe' tal-istess Darren Borg et. Fil-kaz in ezami, l-kontro-parti giet notifikata permezz tal-publikazzjoni fit-2 ta' Frar 2015. Ghalhekk tichad din l-eccezzjoni.

"Is-socjeta' Geomike intavolaw it-talba ghar-revoka tal-mandat ezekuttiv fuq Artikolu 281 tal-Kapitolu 12, li jistipola:

> ***""281. (1) Mingħajr preġudizzju għal kull jedd ieħor taħt din il-liġi jew xi liġi oħra, persuna kontra min jinħareġ att eżekuttiv jew xi persuna oħra interessata, tista' tagħmel rikors li jkun fih is-sottomissjonijiet kollha li tista' tkun tixtieq tagħmel flimkien mad-dokumenti kollha li jsostnu r-rikors lil dik il-qorti li tkun ħarġet dak l-att fejn titlob li l-att eżekuttiv jitħassar, sew għal kollox jew f'parti minnu biss, <u>għal raġuni valida skont il-liġi</u>."***

“Illi skond il-gurisprudenza tal-Qrati Maltin “ir-raguni valida” skond il-ligi indikata fl-Artikolu 281 giet interpretata li tirreferi ghal nuqqasijiet serji indikati fl-Artikolu 274 tal-Kapitolu 12.

“Infatti fis-sentenza fl-ismijiet **Edward Pace vs Michael Sultana**, deciza fil-**5 ta' Mejju 2005** per **Onor. Imh. Joseph R. Micallef**:

> ***““Illi l-ligi ma tghidx x'tista' tkun "raguni valida skont il-ligi", li nsibu fl-imsemmi artikolu. Madankollu, in generali, jista' jinghad li mandat jista' biss jigi attakkat kemm-il darba ikun inhareg minn Qorti zbaljata jew jekk ikun hemm xi difett fil-forma.”***

“Vide ukoll **Joseph Spiteri vs Anthony Perry et** digriet interolukotrju deciz fl-**14 ta’ Novembru 1994**. U sentenza fl-ismijiet **HSBC Bank Malta P.l.c. (C-3177) vs Doris Conchin** deciza mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili mill-**Onor. Imhallef Joseph R.Micallef** fit-**28 ta' Lulju, 2011** u ikkonfermata fl-appell:

> ***““l-Ghan li ghaliha ddahlet il-procedura taht l-artikolu 281 fil-Kodici tal-Procedura huwa marbut ma xi ghelt jew nuqqas fl-att ezekuttiv innifsu li, bis-sahha tiehu, l-parti ezekutata tbaghti pregudizzju. Ghalhekk ma kinitx il-fehma tal- legislatur li din il-procedura tintuza biex il-mandat jew att ezekuttiv iehor jigi attakkat jew imhassar ghal ragunijiet ta' kontestazzjoni li huma marbuta mal-mertu nnifsu, li bis-sahha tieghu l-istess att ezekuttiv ikun inhareg. Kemm hu hekk, l-ewwel kliem tas-subartikolu (1) tal-artikolu 281 jaghmluha cara li r-rimedju moghti lir-rikorrent jinghata bla hsara ghal kull jedd iehor taht l-istess Kodici jew xi ligi ohra;"***

“Min mbaghad jrid jattakka l-esekuzzjoni ta’ Mandat jrid jipprocedi skond l-Artikolu 156 tal-Kapitolu 12. Illi skond l-insenjament moghti fis-sentenza **Baystreet Holdings Limited (C- 120858) vs Walter Zammit Cachia et** deciza fis-**7 t’April 2009** mill-**Onor. Imhallef Joseph R. Micallef** :

> ***““Illi l-prattika stabbilita, mbaghad, hi li min irid jattakka l-ezekuzzjoni ta' Mandat, irid jaghmel dan billi jmexxi bil-procedura normali mahsuba fil-ligi. Illum, il-gurnata din il- procedura hija azzjoni li tinbeda b'Rikors Mahluf. Hawn ukoll, ir-rikors imressaq f'din il-kawza, mhux biss m'huwiex wiehed mahluf, imma jonqos f'partijiet essenzjali tieghu mill-forma stabbilita fl-artikolu 156 tal-Kodici tal- Procedura.”***

“Vide wkoll is-sentenza fl-ismijiet **Anthony sive Antoine Vassallo et vs HSBC Bank Malta plc** deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili mill- **Onor. Imhallef Mark Chetcuti** nhar l-**4 ta' Ottubru, 2011**.

“Huwa evidenti mix-xhieda ta’ Gino Cauchi illi ma hemm ebda lment illi huwa, anka b’mod remot indirizzat lejn il-formalitajiet procedurali li bihom gie mahrug il-mandat ta’ qbid ezekuttiv.

“Illi ghaldaqstant il-proceduri korretti kellhom ikunu ndirizzati lejn l-esekuzzjoni tal-mandat ta’ qbid u maghmula bil-forma korretta u cioe’ permezz ta’ rikors guramentat. Illi peress illi r-rikors ghar-revoka tal-mandat **sar taht forma ta’ rikors guramentat,** din il-Qorti tista’ tipprosegwi b’indagni ulterjuri.

“Din il-Qorti taghraf li l-Artikolu 293(1)(d) tal-Kapitolu 12 jindika serje t’oggetti u hwejjeg **li m’humiex soggetti ghal qbid**. Infatti l-Artikolu 293(1) tal-Kapitolu 12 jistipola:

> ***““M’humiex soggetti ghal qbid :***
>
> ***“Omisses (a) sa (c)***
>
> ***“(d) “il-magni jew l-ghodda mehtiega ghat-taghlim jew l-ezercizzju ta’ xi xjenza, jew ta’ xi arti tad-debitur, tal-mara tieghu jew tat-tfal tieghu;”***

“Illi ghalkemm kemm mid-daqqa t’ghajn, il-mobbli ta’ *restaurant* (u cioe’ fosthom mwejjed u siggijiet) kif ukoll l-apparat u magni ta’ kcina industrijali ma taqghax komodament f’interpretazzjoni u cioe’ mehtiega ghat-taghlim jew ghal xi xjenza jew xi arti tad-debitur jew il-familja tieghu, il-gurisprudenza tal-Qrati Maltin turi certu ghaqal u hsieb profond.

“Minkejja li fis-sentenzi fl-ismijiet **Catherine Scicluna proprio et nomine vs Direttur tas-Sigurta Socjali**, deciza fil-**31 ta’ Jannar 2011**, u **Marquita Sheheain vs W.Gees Chemicals Limited** jinghad:

> ***““Tajjeb li jigi osservat li l-artikolu 293 gie sostitwit in toto bl-Att XII tas-sena 2009 izda d-dicitura ma ntmissitx. Illi fil-fehma ta' din il-Qorti, l-kliem "xjenza jew arti", ma jistghux jikkomprendu attivita' imprenditorjali.”***

“din il-Qorti pero ma tistax ma tosservax illi s-socjeta’ Gino Cauchi d-Direttur ta’ Geomike Limited jiggestixxi *restaurant* u dan ir-*restaurant* bhala l-uniku mezz ghall-ghejxien tieghu. Irid jinghad ukoll illi l-gestjoni ta’ din il-kcina u *restaurant* hija l-uniku mezz illi permezz tieghu jista’ jhallas lid-debituri tieghu. Illi ghaldaqstant jikkonkorru l-elementi indikati fil-gurisprudenza ta’ dawn il-qrati fejn intqal:

> ***““Kif gie deciz mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-kawza fl-ismijiet 'Azzopardi vs Spiteri', deciza fis-7 ta' Marzu 1951., "il-kelma arti uzata fil-ligi ma tikkomprendix biss l-arti liberali u dawk li jissejhu 'belle arti' imma anke l-arti mekkanici u industrijali u ghalhekk hu protett b'dik id- disposizjoni (gja artikolu 304) tant l-'artista' kemm l-'artigjan'. L-oggetti eskluzi jridu jkunu skond ma qalet l-Onorabbli Qorti tal-Kummerc fil- kawza 'Serra as Grech' deciza fit-12 ta' Dicembru 1938 mhux biss konnessi man-negozju tad-debitur izda jridu jkunu mezzi indispensabbli ghall- ghexien tad- debitur . A bazi ta’ dawn il-principji, l-istess Onorabbli Qorti tal-Kummerc b’sentenza moghtija fil-11 ta’ April 1986 fil-kawza fl-ismijiet ‘Scicluna vs Valenzia’ kienet iddecidiet li l-ghodda ta’ mastrudaxxa ma jistghux jinqabdu.***

> ***“Il-Qorti ghalhekk ezaminat il-lista tal-oggetti li gew maqbuda bis-sahha tal-mandat in kwistjoni u verament jidher li gew elevati l-ingenji li huma necessarji ghall-ezercizju tas-sengha ta’ mastrudaxxa, b’mod li per konsegwenza, r-rikorrenti ser ikun impedut milli jkompli jmexxi n-negozju tieghu.”*** (Enfasi ta’ din il-Qorti)

“Vide sentenza **James Camilleri & Sons Limited vs Joseph Demicoli** deciza mill-**Magistrat Dr. C Scerri Herrera** deciza fil-**4 ta’ Lulju 2012**.

“Din il-Qorti wara li ezaminat il-lista tal-oggetti maqbuda li jidhru elenkati fil-mandat 1331/2014, u taghraf illi dawn huma kollha **oggetti essenzjali** ghat-tmexxija ta’ kcina industrijali u *restaurant*.

> "Huwa kwasi superfluwu li jinghad illi mandat ta' qbid mahrug bi ksur ta' Artikolu 293(1)(d) tal-Kapitolu 12 jikkwalifika bhala **"raguni valida"** ai termini ta' Artikolu 281 tal-Kapitolu 12."

Fl-appell taghhom Darren u David Borg ipprezentaw erba' aggravji: (i) li r-rikors ta' Geomike Limited kellu jigi deciz fiz-zmien xahar *ai termini* tal-Artikolu 281(3) tal-imsemmi Kap. 12; (ii) illi t-talba hija insostenibbli peress illi mhux qed jigi allegat xi difett ta' forma fil-mandat; (iii) illi l-Artikolu 293(1)(d) m'huwiex applikabbli ghal kaz odjern; u (iv) illi ma giex ikkunsidrat illi gie allegat ukoll illi l-oggetti maqbuda jappartjenu lill-terzi.

Trattat l-ewwel it-tieni aggravju, din il-Qorti tara li ghandha taqbel mieghu u tqis it-talba li espressament saret *ai termini* tal-Artikolu 281 tal-Kap. 12, hija improponibbli u kwindi nulla. Dan qed jinghad peress illi l-Artikolu 281 imsemmi jista' jintuza biex *'l-att ezekuttiv jithassar'*, filwaqt li b'dan ir-rikors is-socjeta` Geomike Limited mhux qed titlob li jithassar il-mandat innifsu, izda li tithassar l-ezekuzzjoni tal-mandat. Huwa maghruf illi biex tithassar l-ezekuzzjoni ta' mandat, il-procedura hi li ssir kawza *ad hoc* bil-procediment ordinarju. Anke jekk, per ezempju, terz jallega li l-oggetti elevati huma tieghu u mhux tad-debitur, il-process irid jinbeda taht forma ta' kawza ordinarja.

Il-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-kaz **A.A.S.K Enterprises Ltd v. MORE Supermarkets (Fgura) Ltd**, deciza fit-12 Frar 2015 qalet hekk fir-rigward:

> *"Fil-kaz tal-lum, din il-Qorti hija tal-fehma li fil-hrug tal-Mandat ma kien hemm xejn irregolari jew abbusiv. L-argument tar-rikorrenti li l-esekuzzjoni tal-Mandat fuq hwejjeg li - skond ir-rikorrenti - qeghdin jaghmlu tajjeb ghall-kreditu li tghid li ghandha kontra l-esekutata u li - skond hi - jgawdu privilegg aqwa minn dak tal-intimata ma għandu jkollu l-ebda effett fuq is-siwi tal-Mandat innifsu. Jekk ir-rikorrenti tassew jidhrilha li ghandha jedd tattakka l-esekuzzjoni tal-Mandat, din tal-lum mhijiex il-procedura li kellha tittenta. Accertat illi kienu osservati r-rekwiziti ghall-hrug tal-Mandat, li jfisser li l-Mandat huwa regolari, ir-rikorrenti ma ghandhiex il-jedd li sabiex tattakka l-esekuzzjoni tal-Mandat, tipprova tghid li l-Mandat ma jiswiex. Indipendentement minn kull kwistjoni ta` mertu, talba ghas-sospensjoni tal-ezekuzzjoni ta` Mandat ma tistax ssir taht l-Art 281 tal-Kap 12. Jekk ir-rikorrenti tahseb li ghandha ragunijiet bizzejjed sabiex tattakka l-ezekuzzjoni tal-Mandat, ir-rimedju taghha mhuwiex il-procediment specjali skond l-Art 281 tal-Kap 12 izda l-procedura ordinarja bil-prezentata ta` rikors guramentat fejn taghmel il-kaz taghha u ggib ir-ragunijiet kollha li ghamlet fil-procediment tal-lum – u li kienu opposti fil-mertu taghhom mill-intimata."*

Din hi l-pozizzjoni korretta, kif gie ribadit fis-sentenzi fost ohrajn, decizi mill-istess Qorti fil-kawzi **Tolio v. Komarzynic** deciza fit-28 ta' Mejju 1999, **Bay Street Holdings Ltd v. Zammit Cachia**, deciza fis-7 ta' April 2009, **Joseph Said Ltd v. Agius** deciza fit-18 ta' Gunju 2014 u **Vassallo v. HSBC Bank Malta Plc,** deciza fl-4 ta' Ottubru 2011.

Min irid jattakka l-ezekuzzjoni ta' mandat irid jaghmel dan billi jmexxi bil-procedura normali mahsuba fil-ligi li tinbeda bir-rikors mahluf *ai terminu* tal-Artikolu 156 tal-imsemmi Kap. 12. Mhux bizejjed biex tghid li nfethet kawza li tipprezenta rikors mahluf, izda r-rikors irid ikollu dak li tirrikjedi l-ligi, fosthom u importanti, id-dikjarazzjoni rikjesta fl-Artikolu 156(1) li javza lil min irid jikkontesta l-kawza li ghandu ghoxrin (20) gurnata biex jaghmel dan u li hu fl-

interess tieghu jkellem avukat. Mar-rikors irid jelenka wkoll ix-xhieda li jrid jipproduci, u jindika l-iskop li ghalih irid li jiddeponi, u d-dokumenti kollha rilevanti. F'dan il-kaz, ma hemm xejn minn dan, u meta tqis illi t-talba saret espressament a bazi tal-Artikolu 281 tal-Kap. 12, hu car li l-azzjoni kif proposta hija irritwali u nulla.

Raggunta din il-konkluzjoni, din il-Qorti ma tarax il-htiega li tidhol biex tezamina l-aggravji l-ohra tal-appellanti Borg.

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet premessi, tiddisponi mill-appell interpost minn Darren Borg u David Borg billi tilqa' l-istess, thassar u tirrevoka d-decizjoni tal-ewwel Qorti tas-27 ta' Frar 2015, u minflok tilqa' l-pregudizzjali taghhom u tiddikjara r-rikors ta' Geomike Limited prezentat fl-ewwel istanza fl-24 ta' Novembru 2014 bhala irritu u null, u kwindi tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tal-istess rikors.

L-ispejjez kollha ta' din il-procedura ghandhom jithallsu mis-socjeta` Geomike Limited appellata.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------